جام جم

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

■ شاپا: ISSN1735-3637
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

دوشنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۸ | ۱۲ ربیع الثانی ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۴۵ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Monday - 2019 December 9

حدیث روز: تحف‌العقول

از امام حسن(ع) سؤال شد: توانگری چیست؟ فرمود: خرسندی به روزی تقسیم شده که نصیبش شده، هرچند کم بوده باشد.

پلک احساس: شهریار

تا چند کنیم از تو قناعت به نگاهی
یك عمر قناعت نتوان کرد الهی

امروز در تاریخ:

- معرفی عراق به عنوان متجاوز از سوی سازمان ملل متحد (۱۳۷۰ ش)
- آغاز هشتمین کنفرانس سران کشورهای اسلامی در تهران (۱۳۷۶ ش)
- تولد کرگ داگلاس، بازیگر معروف و ایفاگر نقش اسپارتاکوس (۱۹۱۶ م)
- آغاز انتفاضه مردم فلسطین (۱۹۸۷ م)

حکمت ۶۹: نهج‌البلاغه

اگر به آنچه که می‌خواستی نرسیدی از آنچه هستی نگران مباش.

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۱/۵۶ | غروب آفتاب: ۱۶/۵۱
اذان مغرب: ۱۷/۱۱ | نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۱۲
اذان صبح (فردا): ۵/۳۴ | طلوع خورشید(فردا): ۷/۰۳

پیش‌بینی آب و هوا سه‌شنبه

تهران	اهواز	اراک	ارومیه	بوشهر	رشت	زاهدان	زنجان
۱۲ / ۳	۱۸ / ۱۰	۹ / ۳-	۴ / ۵-	۲۰ / ۱۴	۱۴ / ۶	۲۰ / ۶	۴ / ۵-

خودنویس

همه آرزوهات چند؟

حامد عسکری
شاعر و نویسنده

بر شیطان حرامزاده لعنت. توی سمع‌ا... لمن حمده رکعت آخر نماز مغربم بود که فکرش آمد توی ذهنم. فکرم را پاز کردم. هرچند خیلی سخت بود. فکرم این بود: آقاحامد چقد پول نیاز داری بالاخره؟ و به طرز مضحکی یك کاغذ برداشتم و سقف رویاهای مالی‌ام را نوشتم. یك خانه مثلا توی کیش، یك ویلا توی شمال، یك خانه پنج خوابه توی همین تهران. سالی دوسه تا سفر خارجی سالی هفت هشت تا کربلا و مشهد. یك ماشین شاسی بلند برای سفر و یك ماشین سدان برای توی شهر، ماهی چند شب رستوران رفتن و یك حقوق تا آخر عمرم ماهی حدود ۵۰ میلیون تومان. همه را نشستم توی ماشین حساب تلفن همراهم حساب کتاب کردم و عددش به ۵۰۰ میلیارد تومن هم نرسید. این حد و سقف نهایی و رویایی من بود و خب قطعا به یك دهم این آرزوها هم نخواهم رسید، اما حساب و کتابش خرجی نداشت و اگر ۳۷ سالگی هم جوانی حساب شود و کماکان قبول داشته باشیم که آرزو بر جوانان عیب نیست. من آن شب آرزوهای مادی‌ام را نوشتم. بعد فکرم رفت به این سمت که آنهایی که فلان هزار میلیارد تومان، بهمان هزار میلیارد تومان از حق و پول بیت‌المال را برداشتند و بردند می‌خواهند باهاش چه کار کنند؟ یعنی مثلا با ۴۰۰۰ میلیارد تومان چه چیزی می‌شود خرید و چه لذتی می‌شود برد که با ۲۰۰۰ میلیارد تومان نمی‌شود؟ مثلا کدام سفر، کدام هتل، کدام کنسرت و تئاتر و جشنواره را نمی‌شود با ۲۰۰۰ میلیارد رفت و باید ۴۰۰۰ میلیارد حتما باشد. آن دوهزار میلیارد می‌شود یك زیرساختی برای یك استان باشد و یك عمر یك جماعت چندصدهزار نفری را منتفع از عواید خودش کند. صفرها و عددها توی سرم وول می‌خوردند که یك‌هو شروع کردم به بلندبلند خندیدن. همسرم گفت: وا بسم‌ا... خوبی؟ خودم را جمع و جور کردم و توی ذهنم دوباره شروع کردم به فکر کردن که تو را خدا مملکت را ببین که دارم توی ذهنم به اختلاسگرهایش التماس می‌کنم تو را خدا می‌خورید بخورید، ولی کمتر بخورین که به بقیه هم یک ارزنی برسد. ناگفته پیداست همه آن فهرست آرزوهایی که اول یادداشت ریسه کردم از درآمد حلال بود و خب با درآمد حلال هم رسیدن به همه این فهرست عمر نوح می‌خواهد و گنج روان قارون. فهرست آرزوهایم را مچاله کردم و توی سطل زباله انداختم و قامت بستم به نماز عشا.

سخن این که به قول سیمین خانم دانشور توی سووشون: شلخته درو کنید چیزی هم گیر خوشه‌چین‌ها بیاید.

تولید واکسن بادام زمینی

محققان توانستند واکسنی برای آلرژی به بادام زمینی تولید کنند که جان افراد را نجات می‌دهد.

به گزارش مهر، واکسن تولیدشده توسط محققان دانشگاه ساوت استرالیا در آزمایشات لابراتواری برای نمونه‌های خونی انسان و موش‌ها موثر بوده است. این واکسن با بازنویسی واکنش بدن به مواد آلرژی زای بادام زمینی موجب حذف واکنش‌های غیرآلرژیك می‌شود. واکنش‌های آلرژیك به مواد آلرژی زای بادام زمینی شامل حالت تهوع و استفراغ تا آنافیلاکسی و مرگ است. طبق گزارش سال ۲۰۱۳ سازمان جهانی آلرژی، بروز آنافیلاکسی ناشی از آلرژی به بادام زمینی در حال افزایش است. به گفته محققان، این واکسن به شکل موثری سیستم ایمنی بدن را فریب می‌دهد تا مواد آلرژی‌زای بادام زمینی را قبول کند.

کافه میرداماد

گفت‌وگو با محمد ابوالحسنی

تهیه‌کننده دیرین دیرین در روز جهانی مبارزه با فساد

علیه فساد با سلاح دیرین دیرین

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

حسب اتفاق، امسال روز جهانی مبارزه با فساد افتاده روز دوشنبه (۱۸ آذر - هشتم دسامبر). دوشنبه‌هایی که برای دیرین دیرینی‌ها همیشه ویژه بوده و در این روز، انیمیشن‌های داغ و تند و تیز را به نام «دوشنبه‌های تند» منتشر می‌کنند. دوشنبه‌های تند، حرف‌های مردم است، مردمی که آنها را به هم می‌گویند اما مطمئن نیستند به گوش مسئولان برسد، همان مسئولانی که یا خودشان مسبب گرفتاری‌ها هستند و یا مسئولانی که باید با تدبیری، اندیشه‌ای، برنامه‌ریزی، چیزی گره از کار مردم باز کنند و حق را به حق‌دار که عموم مردم هستند، برسانند. دوشنبه‌های تند، یکی، دوسالی متمرکز شده بود روی فساد و ردیابی فسادکننده‌ها. متمرکز شده بود روی فسادهای اقتصادی و اختلاس‌ها و اختلاس‌کننده‌هایی که نفس مردم را بند آورده‌اند و آنقدر خورده‌اند و برده‌اند که امید به بهبود اوضاع نیست. امروز، دوشنبه، مصادف شده با روز جهانی مبارزه با فساد، برای منی که یکی از مخاطبان دوشنبه‌های تند دیرین دیرین هستم، سمبل و نماد فساد، پیرهن قهوه‌ای است که هر جا خلاف و اختلاس و دو ،دوره بازی و ... است او حضور پررنگی دارد. اگر زمانی مجله گل آقا، هفتگی منتشر می‌شد و درباره هر نوع فسادی طنز می‌نوشت و کاریکاتور می‌کشید، حالا دیرین دیرین هم به نوعی جا پای گل آقا گذاشته و حرف دل مردم را می‌گوید، مردم به دیرین دیرین و شخصیت‌هایش تلخ‌خندی می‌زنند و گاهی با خودشان می‌گویند کاش این‌ها را مسئولان هم ببینند و گروهی هم می‌گویند: ای بابا چه فایده دارد! کار از این حرف‌ها گذشته.

ایران آباد، ایران آگاه

محمد ابوالحسنی تهیه‌کننده مجموعه انیمیشن دیرین دیرین درباره قسمت‌های این مجموعه که به فساد اختصاص دارد، می‌گوید: ما دیرین دیرین را با هدف آگاه‌سازی مردم تولید می‌کنیم. از اول هم بنا بر همین بود. به باور ما اگر ایران آباد و ایران آزاد می‌خواهیم باید اول ایران آگاه بسازیم. وقتی مردم حق و حقوق خود در هر زمینه‌ای را بشناسند، مطالبه‌گر می‌شوند. وقتی مردم بدانند که محیط زیست و طبیعت به گردن مردم حق دارد، در حفظ آن تلاش می‌کنند.

در بحث فساد، اتاق فکر ما به این نتیجه رسید که مردم باید لایه‌های مختلف را که باعث فساد می‌شود بشناسند همچنین بدانند از چه راه‌هایی می‌توانند جلوی فساد را بگیرند. مثلا خیلی از مردم نمی‌دانستند که رانت اطلاعاتی یکی از راه‌های فساد و ترویج فساد اقتصادی است. به طور مثال برخی از مدیران با دادن اطلاعات مالی موسسه‌ها و سازمان‌ها به اقوام و اطرافیانشان باعث فساد اقتصادی می‌شوند و خودشان هم از طریق این اطلاعات در مزایده‌ها و مناقصه‌های پرسودی شرکت می‌کنند.

ما با طرح موضوع اتاق شیشه‌ای این مطالبه را در مردم شکل دادیم که باید از مسئولان بخواهند تا میزان دارایی‌های خود را اعلام کنند. زمانی که آن مسئول آمد و دارایی ۳ میلیون تومانی خود را اعلام کرد از آن طنز ساختیم و حرف مردم را به گوش او رساندیم که شفافیت، یعنی صداقت نه این که بیایی و دروغ به این بزرگی را به مردم بگویی و توقع داشته باشی آنها حرفت را قبول کنند. این نوع شفافیت بیشتر فریب مردم است تا بیان واقعیت.

حرف مردم را می‌گوییم

ابوالحسنی می‌گوید: همیشه تلاش کرده‌ایم، زبان مردم باشیم و از بازخوردهایی که تا حالا گرفته‌ایم در کارمان موفق بوده‌ایم. این موفقیت بدون هزینه نبوده. مثلا سال گذشته که اوضاع بازار ارز و طلا به هم ریخت ما انیمیشنی ساختیم که پیرهن قهوه‌ای، پیرهن آبی و پیرهن قرمزی مقابل بانک مرکزی با پلاکاردی که روی آن نوشته شده بود: برو، برو، برو ایستاده بودند و شعار می‌دادند. وی آمد و از آنها دلیل تجمعشان را پرسید و آنها گفتند که از مدیر بانک مرکزی می‌خواهند که برود چون کارش را بلد نیست و باعث آشفته بازار ارزی شده است. اما ته‌اش هم به این نتیجه رسیدند که همانطور که «سیف» در زبان انگلیسی یعنی در امان بودن و امنیت داشتن، سیف هم در امان است و نخواهد رفت هر چند کارش را بلد نباشد...

ما این را ساختیم و منتشر کردیم، مدیر بانک مرکزی آن زمان گلایه کرد که این چیزها را می‌سازید تا ذهن مردم را خراب کنید. اما دو سه هفته بعدش آن آقا برکنار شد. این یعنی ما در بخشی از شکل‌دهی مطالبه‌گری و زبان مردم بودن موثر هستیم.

به ابوالحسنی می‌گویم: برخی به مجموعه دیرین دیرین این نقد را دارند که چون این مجموعه آگهی زیادی می‌گیرد، شاید برخی از قسمت‌های انتقادی آن هم سفارشی باشد.

تهیه‌کننده دیرین دیرین می‌گوید: ما همه هزینه‌های تولید و انتشار این مجموعه را از طریق تبلیغ و آگهی تامین می‌کنیم از این طریق مسلما سود هم می‌کنیم اما تاکنون هیچ مسئول یا سازمان و نهادی نیامده به ما سفارش بدهد و بگوید مثلا برای رد گم‌کنی هم که شده آیتم ضد فساد بسازید! ما آیتم‌های تبلیغاتی زیادی می‌گیریم که از بخشی از سود آن آیتم‌هایی می‌سازیم که برای آگاه‌سازی مردم در موضوعات مختلف است. آیتم‌هایی که هدف اصلی ما از تولید مجموعه دیرین دیرین بود و هست. وظیفه‌ای که برای خودمان تعریف کرده‌ایم، گفتن دردهای مردم است با زبان طنز. پنج سال است مجموعه دیرین دیرین تولید و پخش می‌شود و این تداوم نشان‌دهنده این است که ما به هیچ جناح سیاسی وابسته نیستیم و وظیفه خود می‌دانیم اشتباهات هر جناحی را به تصویر بکشیم. پنج شخصیت اصلی داریم که مردم با آنها ارتباط خوبی برقرار کرده‌اند. در یک سمت محور این شخصیت‌ها «وی» قرار دارد که عاقل است و بهترین راه‌ها را نشان می‌دهد و در سمت دیگر آن و در جهت مخالفش شخصیت پیرهن قهوه‌ای است که مغز متفکر خلافکاران و افراد منفی داستان‌هاست. بقیه شخصیت‌ها هم به فراخور داستان، شکل می‌گیرند.

تولید نی از پوست انبه

دو دانشجو با استفاده از پوست انبه، نوعی نی حافظ محیط‌زیست ابداع کرده‌اند که در نمایشگاه علم، فناوری و نوآوری دانشگاه‌های مکزیك برنده جایزه نخست شد.

به گزارش مهر، سالانه بیش از ۵۰ میلیون تن انبه در سراسر جهان کشت و پوست آنها دورریخته می‌شود. اکنون دو دانشجوی مکزیکی با استفاده از پوست این میوه، نی تجدید پذیر ساخته‌اند و موفق به دریافت جایزه نخست نمایشگاه علم، فناوری و نوآوری دانشگاه‌ها در مکزیك شده‌اند. این دو دانشجو بیش از یك سال در کالج CCH فعالیت کردند تا روش ترکیب و فرآوری پوست انبه را ابداع کنند. آنها در نهایت توانستند ورقه‌ای نازك از پوست انبه تولید کنند که به شکل یك لوله در می‌آید.

این نمونه مشابه نی معمول ولی کمی ضخیم‌تر است. رنگ آن نیز بین زرد و قهوه‌ای است و جالب آن‌که بوی انبه می‌دهد.

داستان باغ سنگی

باغ سنگی یکی از جاذبه‌های استان کرمان در دهستان بلورد روستای میاندوآب و ۴۰ کیلومتری جنوب شرقی سیرجان قرار دارد. این محوطه که در گذشته باغی به شکل ۶ ضلعی نامنظم طراحی گردیده و متعلق است به درویش خان اسفندیارپور، مردی ناشنوا که با خانواده‌اش از طریق دامداری و کشاورزی زندگی می‌کرد. او پس از اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ برای اعتراض به خاطر از دست دادن املاکش، دست از باغ داری برداشت تا اینکه همه درختان زمین باقی مانده او خشک شدند. او به همه شاخه‌های درخت‌های میوه‌اش سنگ آویزان کرد و از آنها چون میوه حقیقی مراقبت می‌کرد. درویش خان اسفندیارپور در ۸۳ سالگی در ۱۸ فروردین ۱۳۸۶ درگذشت و پیکرش در این باغ دفن شد.

عکس: ایرنا

برش سبز

تخم‌مرغ ۱۷۰۰ ساله پیدا شد

باستان‌شناسان انگلیسی موفق به کشف سه تخم‌مرغ شده‌اند که ۱۷۰۰ سال در حال گندیدن بوده‌اند!

به گزارش فرارو، در جریان اکتشاف، سه تخم‌مرغ ترکید، اما چهارمی به عنوان تنها تخم‌مرغ زمان روم باستان در بریتانیا سالم ماند. تیم باستان‌شناسی، یك سبد حاوی چهار تخم‌مرغ را در یك گودال پر از آب در شهر ایلزبوری در استان باکینگهام شر یافته است که قدمتش به دوران اشغال بریتانیا توسط رومیان باستان می‌رسد.

در جریان خارج کردن تخم‌مرغ‌ها از سبد سه تای آنها ترکید که تمام فضا را مملو از بوی گندیدگی شدید کرد، اما چهارمین تخم‌مرغ به‌عنوان تنها تخم‌مرغ زمان روم باستان در بریتانیا، همچنان سالم مانده است.

تیم باستان‌شناسان آکسفورد معتقدند این گودال پر از آب، احتمالا چشمه آرزوهای رومی‌ها بوده است.

در کنار سبد تخم‌مرغ‌ها، تعدادی سکه، کفش، ابزار چوبی و یك سبد بسیار نادر یافت شده است.

مقطع حساس کنونی

ژولیت بینوش پسر کوچولو و مادرش

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

در شهری از شهرهای فرانسه، پسر کوچولو به مادرش که باعجله حاضر می‌شد تا از خانه بیرون برود گفت: مادر، داری به کجا می‌روی؟ مادر گفت: ژولیت بینوش، بازیگر مورد علاقه‌ام که از محبوبیت زیادی برخوردار است برای بازی در یك سکانس فیلم جدید خود به شهر کوچك ما آمده است. این بهترین فرصت است که می‌توانم او را ببینم و از او امضا بگیرم و با او یك عکس سلفی بیندازم و در حالی‌که لبخندی حاکی از شادی بر لب داشت با پسرش خداحافظی کرد و رفت. چند ساعت بعد به خانه برگشت. پسر کوچولو از وی پرسید: آیا بازیگر مورد علاقه‌ات را ملاقات کردی؟ آیا از او امضا گرفتی با او عکس سلفی انداختی؟ مادر با لحنی آکنده از خشم و خستگی گفت: من و جمعیت بسیاری از مردم شهر منتظر ماندیم، اما در نهایت به ما خبر دادند که او بدون دیدار با هواداران خود شهر را ترك کرده است. وی سپس آهی کشید و افزود: ای‌کاش خدا شهرت و محبوبیت را به ما می‌داد نه به این ایکبیری.

پسر کوچولو پس از شنیدن حرف‌های مادر به او گفت: مادر، بیا با هم به جایی برویم که آرزویت برآورده شود. مادر بی‌اعتنا گفت: این شوخی‌ها چیست، ژولیت بینوش چند ساعت است که شهر ما را ترك کرده است. پسر کوچولو گفت: مادر، خواهش می‌کنم به من اعتماد کن. مادر به‌رغم میل باطنی تسلیم درخواست پسر کوچولو شد و هردو از خانه بیرون رفتند. وقتی به کلیسای بزرگ شهر رسیدند، پسر کوچولو گفت: رسیدیم. مادر گفت: به تو گفتم الان وقت شوخی نیست. پسر کوچولو گفت: مادر، تو گفتی ای‌کاش خدا شهرتی را که به ژولیت بینوش داده است به ما داده بود. آیا چه افتخاری از این بزرگ‌تر که به‌جای آن‌که با کسی که شهرت و محبوبیت را دریافت کرده است، با کسی که شهرت و محبوبیت را داده است، دیدار و گفت‌وگو کنی؟ آیا سخن گفتن با خدا لذتبخش‌تر از سخن گفتن با بازیگر محبوب نیست؟ مادر که سر به زیر انداخته و به خود آمده بود به پسر کوچولو گفت: این حرف‌ها را از کجا یاد گرفته‌ای؟ پسر کوچولو گفت: از شبکه اجتماعی. مادر گفت: دوباره آن را می‌گویی تا من آن را کپشن کنم؟ پسر کوچولو گفت: بلی. سپس مادر و پسر کوچولو یك سلفی با پس‌زمینه کلیسای بزرگ شهر گرفتند و مادر آن را به همراه کپشن یادشده در شبکه اجتماعی منتشر کرد و لایك‌ها و کامنت‌های بسیاری گرفت و اشخاص بسیاری دوستان خود را زیر آن منشن کردند و خاموش شدند.

مادرانه به سبك خرس‌ها

یك خرس گریزلی به بچه خود یاد داد چگونه پشت خود را روی تنه درخت بکشد. به گزارش فرارو، خرس‌ها برای برقراری ارتباط با یکدیگر اقدام به مالیدن پشت خود روی تنه درخت می‌کنند. ماریون ولبرن، عکاس حیات وحش عکس‌هایی از انجام این کار توسط یك خرس گریزلی قهوه‌ای گرفته است که به بچه خود نیز این کار را یاد می‌دهد.

خرس مادر و بچه روی دو پا ایستاده و پشت خود را به درخت می‌مالند. این عکس‌ها در مناطق جنگلی کانادا گرفته شده است.